

ROMÂNIA NOUĂ

Redacția:

CLUJ, Str. N. Iorga No. 2, etaj I.
Telefon nr. 838
Administrație:
CLUJ, STRADA I. G. DUCA (F. UNIVERSITĂȚII) Nr. 3
Telefon nr. 522

ZIAR POLITIC INDEPENDENT

DIRECTOR: ZAHARIA BOILA

Abonament pentru orășeni, anual	480 Lei
" " lunar	40
" " săteni, anual	300
" " lunar	25
Pt. parlamentari, prefeclii, funcționari înalți	1200
Pentru autorități, instituții și în străinătate	1500

Statistică . . .

Dăunăzi, am aniversat doi ani dela apariția celuia dintâi număr al ziarului nostru, care a inaugurat în presă ofensiva grea pentru întronarea politicei de demnitate națională.

Am început greu, răsbim și mai greu.

Infruntând vânturi potrivnice și obstacole multe, spargem cetezători, cu sărăguință, drumul cel drept, așa de puțin bătătorit — și însoțești de același ideal, înaintăm spre culmine.

Nu am renunțat la principiile și convinerile noastre, dar adeseori am fost puși în imposibilitate de a le împărtăși cititorilor, cu vigoare din trecut. Cauza e îndeobște cunoscută: eroarea provizoratului de flagrantă anticonstituționalitate, a măsurilor excepționale.

Cenzura, orânduită de prudență păcăloasă a guvernărilor noștri, ne-a pus călușul preventiv, pentru a ascunde mulțimii păcate grele și adevărul care doare.

Nu este locul să arătăm de aici inutilitatea și ilegalitatea măsurilor excepționale. Ajunge să cităm constatarea făcută de Mareșul Averescu, la întrunirea recentă a Frontului Constituțional dela Iași: „Starea de asediu și cenzura nu sunt instrumente de guvernare, decât pentru incapabili și hoți care vor să-și ascundă faptele săvârșite.”

Dar noi vrem să facem statistică. Să arătăm în cifre grăitoare, cum a căzut adevărul cuprins în scrisul nostru, sub cunțul cenzurii; cum a suprimat foarfeca, tot ce învedera neînțincia stăriilor morbide, ce patronează societatea românească.

Numărul nostru inaugural poartă data zilei de 7 Noembrie 1933. Până la sfârșitul anului de începătură, în curs de cincizeci și patru de zile, abia unsprezece numere din „România Nouă” au ajuns în mâinile cititorilor. Șapte numere au fost confiscate și apariția ziarului suspendată pe douăzeci și opt de zile. Aceasta este bilanțul anului întâi.

In anul 1934, am apărut în douăzeci și opt de zile, sub regimul cenzurii, introdus odată cu anul nou. Ni s-au suprimat în întregime, până la 31 Decembrie, zece articole de fond, iar din coloanele ziarului au fost cenzurate douăzeci și patru de zile.

In anul 1935, apariția ne-a fost interzisă pe două zile. Am ajuns la Nr. 258, cu două articole cenzurate de tot, cu opt mutilate de ne-recunoscut, și fără treimi și jumătate de pagini de text (suprimate).

Textul cenzurat, în cursul celor doi ani, dă treizeci și patru pagini de cenzură, cinci și jumătate de pagini „subversive”, care reprezintă douăzeci și doi metri de ziar alb.

Cu privire la materialul tăiat, preferințele cenzurii variază între textul cuvântărilor de întruniri și stirile „alarmante”, arătându-se desigur o considerație deosebită editorialelor. Dar nici povestirile istorice „Din cele trecute vremi” nu au fost private de atenția foarfecilor.

Confiscată, cenzurată, ciopârtită, suspensată, împrocesuată, pedepsită, „România Nouă”

ZIAR POLITIC INDEPENDENT

DIRECTOR: ZAHARIA BOILA

Procesul Maramureșului

Sergentul Stan Vasile care a atentat la viața fruntașului maramureșan Ilie Lazar a fost pus pe picior liber

Decizia Camerei de punere sub acuzare a provocat o legitimă revoltă în opinia publică

ORADEA 24. — (Prin telefon, dela corespondentul nostru) Am relatat în numărul trecut al ziarului nostru concluziile depozitărilor senzaționale ale celor 25 martori audiați de Cabinetul de Instrucție, care stabileau categoric complicitatea organelor polițienești din Sighet în atentatul odios săvârșit împotriva vrednicului fruntaș maramureșan dr. Ilie Lazăr. Într-adevăr, din depozitia amintișilor martori reziese clar intenția criminală a valașilor și a organelor polițienești din Sighet, de a suprima pe unii din fruntași Partidului Național-Tărănesc.

In banda criminalilor se află — după cum a recunoscut singur — și sergentul polițist Stan Vasile, care a fost la urma urmelor arestat și el, mandatul său fiind confirmat de Tribunal, în contra căruia a introdus opozitiona la Camera de punere sub Acuzare, de pe lângă Curtea de Apel din Oradea.

Camera de punere sub acuzare a dezbatut sămbătă opozitiona sergentului Stan Vasile, pe care a admis-o, hotărând eliberarea lui.

Decizia Camerei de Acuzare a produs o legitimă indignare în opinia publică și în cercurile juriștilor. Într-adevăr, Camera a nesocotit eu ușurință depozitia martorilor și chiar a fămosului sergent, care a recunoscut singur că el a tras asupra lui Ilie Lazăr. Tribunalul apreciind just starea de fapt a și confirmat mandatul de arestare, pe când Camera de Acuzare l-a infirmat.

Știrea admiterii opozitionei sergentului Stan Vasile și eliberarea lui, a produs vîe nedumerire între avocații apărărilor, care consideră fără precedent o astfel de decizie, atunci când e vorba — după cum a stabilit Tribunalul la confirmare — de o tentativă de omor.

D. Ilie Lazăr, înăntăcește a luat cunoștință de hotărârea Camerei de Acuzare, a hotărât să renunțe la regimul din sanatoriu și a cerut

nu se înfrică de truda drumului spinos.

Prietenii noștri ne cunosc gândul și știu ce se ascunde după un rând mutilat, sau după o coloană suprimată: adevărul care ustură pe cei mari și răi. Convingerea lor este că șirele tăiate sunt scânteie ce aprind putregaiul... De aceea, citește ziarul cu dragoste și interes și conștiința lor completează albimile cenzurii. Iar revolta țării pronunță sentința definitivă contra metodelor de guvernare a partidului liberal

Semnificația luminoasă a realităților sta-

Tribunalului să fie transportat în penitenciar. Fruntașul maramureșan vrea să protesteze în felul acesta contra deciziei Camerei de Acuzare, care pare să fie mai indulgentă cu Stan Vasile, care a comis o tentativă de omor, decât cu dsa, care n'a făcut nimic, decât să a apărat contra atentatorilor.

In legătură cu această hotărire a Camerei de Acuzare d. adv. dr. Roxin ne-a declarat următoarele:

„Am rămas înmormurit de decizia Camerei de punere sub Acuzare. Sunt buimăcit de această hotărire și nu pot înțelege cum s'a putut admite opozitiona unui individ și a-l pune în libertate, împotriva căruia Ministerul Public a pus coneluzii pentru menținerea mandatului de arestare; iar Tribunalul i-a confirmat, constatănd că a săvârșit o tentativă de omor.”

La Hida (j. Cluj) 3000 de țărani manifestează pen- tru Partidul Naț.-Tărănesc

CLUJ. 25. — Eri a avut loc la Hida, impozantă adunare de sector a partidului Național-Tărănesc, la care au participat peste 4000 fruntași ai organizațiilor comunale: Sân-Mihai, Jimbor, Voevodeni, Ogrut, Mieră, Sântă Mărie, Berea, Baica, Almas, Dolu, Adalina, Dragu și Hida.

Din partea centrului s-au deplasat domnii A. Popov, V. Moldovan, dr. Gh. Dragoș, păr. Cureau, păr. Ramonianu, col. Stoica, A. Coman, inv. Radu Xenti Bauciu, Gheție, Ciobanu, păr. Tămășan, păr. Adalineanu, Farcau, etc.

Au luat cuvântul domnii Prie, prof. Cureau, A. Popov, V. Tămas, Banciu, Ord. Ciobanu, Ramonian și prof. Dragoș.

Reportajul adunărilor — din lipsă de spațiu — îl vom da în numărul nostru de mâine.

tistică de mai sus, ne întărește credința noastră îndreptățită, că — așa cum am spus-o de atâtea ori — zorim pe drumul cel drept, luptând în cadrele programului ce ne-am impus acum doi ani: pentru triumful unei concepții și împotriva unui sistem... (C. C.)

Nimeni să nu lipsească
dela
Congresul econ. al Ardealului